TRASA EXKURZE K 30-LETÉMU VÝROČÍ DO KLOKOČNÁ

Klokočná, 15.9.2021

Pozn.: níže uvedené údaje LHE jsou k roku 2020

DOPOLEDNÍ UKÁZKA

(bezprostředně pod plochou zázemí po obou str. cesty)

LHP: **por. 629A 09/04/02** lesní typ 3K3, (TVL b, TP 4), výměra 9,53 ha, zásoba 321m^3 /ha, předpis: 803m^3, zalesnění: 0,20 bk

- LHE k r. 2020: vytěženo 205m^3 výběrem, z toho kůrovec 5m^3

Porost v pokročilém stádiu výškového rozčlenění se skupinovitě rozloženou druhovou strukturou především v 2. a 3. etáži (sm, jd, bk); přirozený proces obnovy doplněný umělou dosadbou chybějícího podílu buku do 1 – 3 arových kotlíků. Výchova zatím bez umělého zásahu, proces výběrné těžby odložen z důvodu přednostního zpracování kalamity mimo DO. Horní etáž výrazně předržena (místy na hranici fyzického dožití). Příměs břízy v horní etáži ponechána ke skutečnému dožití (obdobně jako ve většině ostatních porostů) z důvodu současného nedostatku listnatých dřevin. V porostu je patrný mimořádný význam porostního mikroklimatu pro přirozenou obnovu a odrůstání jedle.

Vysoké *využití plochy* třemi etážemi: 2,60 (podíl mezi součtem skutečných výměr etáží a výměrou porostu). Předpokládáme, že tento pokus o potřebné vyjádření „intenzity stromového patra" využijeme pro popis jak reálného, tak cílového stavu porostu jako jakousi náhradu hodnoty zakmenění. Lze zpřesnit údajem poměru zastoupení jednotlivých etáží, a to opět k realitě či hledanému cílovému stavu.

V tomtéž porostu případně navštíveno:

Odrůstající umělá výsadba bk kotlíku, zajímavý přirozený nálet jd po okraji, kde má vhodné růstové podmínky – mimo vliv kotlíku nikoliv.

HLAVNÍ EXKURZNÍ OKRUH – ODPOLEDNÍ PROGRAM

Zastávka č. 1) výsadba jd do skupin

LHP: por. **630A10/05/02**, Les typ 4P6, (TVL b, TP 3), výměra 5,09 ha, zásoba 327m^3/ha, předpis 416 m^3 ; 0,65 zalesnění (db, lp)

- LHE: vytěženo 363m^3 výběrem, z toho kůrovec 2m^3, zalesnění 0,19 ha podsadbou bk
- V horní etáži porostu značný podíl modřínu (32%, tj.132m^3 /ha), který je postupně výběrem snižován. Zvýšené zastoupení md vytváří obecně nepříznivé podmínky pro přirozené zmlazení a možnost redukce světla. Z uvedeného důvodu bylo cca před 15 lety přistoupeno k umělé výsadbě jedle do skupin s intenzivní ochranou proti zvěři. Dnes úspěšně odrůstající jedle pozvolna vytváří střední etáž a v obnově je doplňována kotlíky buku. Využití plochy třemi etážemi: 1,90.

Zastávka č. 2) prořezávka, plocha bez horní etáže

Zastávka č. 3) porost ve fázi rozpracování
LHP: **por. 631A12/04/02,** lesní typ 3K3 (TVL b, TP 4), výměra 6,55 ha, zásoba 387m^3 /ha, předpis 636m^3, zalesnění 0,44 ha (bk, db, lp)
- LHE: vytěženo 601m^3, z toho kůrovec 6m^3, zalesněno 0,21 ha
- Obdobný porost na kyselém stanovišti s menším podílem md a vyspělejší střední etáží. Umělá výsadba jd z důvodu chybějících matečných stromů. Zbývá postupné doplnění listnaté složky.

Zastávka č. 4) zrychlený postup přestavby z důvodu stavu horní etáže
por. 630C13 a 630D13/02
LHP: , Les typ 4P7, (TVL b, TP 2) - LHE: vytěženo 420m^3, z toho kůrovec 0, zalesnění 0,15 ha
Jeden z nejstarších rozsáhlých porostů s uplatněním intenzivnějšího tempa budování spodní etáže a přeměny druhové skladby především umělou výsadbou bk a přirozeným zmlazením jd. Na zbývající porostní ploše ponechán prostor pro postupné přirozené zmlazení dřevinami zastoupenými v horní etáži (bo, bř, md, sm, db). Na rozdíl od ostatních, v tomto porostu bude zřejmě přeměna druhové skladby postupovat rychleji než jeho vertikální diferenciace.

Zastávka č. 5) na hrázi mokřadu
Ukázka je zaměřena na problematiku vodního režimu v lese.

Zastávka č. 6)
LHP: **por. 628D12/02/01**, lesní typ 4P3, (TVL b, TP 4), výměra 10,64 ha, zásoba 304 m^3/ha, předpis 727m^3, zalesňování 0,64 ha (db, lp)
- LHE: 902m^3, z toho kůrovec 13m^3, zalesněno 0,31 ha (jd, bk).
- Rozsáhlý porost v pokročilém stádiu rozpracování, v jižní části zatím s chybějící střední etáží. Naopak severní část s výrazným podílem všech tří etáží, a to včetně významného zastoupení jedle v etáži střední. Využití plochy: 1,24.
Další usměrňování vývoje porostu v následujícím období pouze prostřednictvím výběrných těžeb bez výraznějších pěstebních zásahů.
Ve východní části demonstrační objekt PSB (1 ha).

Zastávka č. 7) práce s dgl ve výběrném zp. hospodaření
Dodatková zastávka č. 8) v závěru trasy: *uplatnění pěstebního klidu pro vývoj střední etáže*
LHP: **Por. 628C11** – lesní typ 4P6, výměra 9,89 ha, zásoba 294 m^3/ha, celkem 2892 m^3, předpis TO: 849 m^3

DVACATERO ZÁSAD nepasečného, výběrného způsobu hospodaření

uplatněné od r. 2000 v rámcových směrnicích hospodaření pro DO Klokočná

autor: Ing. Vladislav Ferkl

---

1) Při obhospodařování a péči o les **maximálně využívat přírodních procesů.**
2) Citlivými hospodářskými opatřeními **tyto procesy podporovat, usměrňovat a doplňovat** k postupnému zajištění stanovených cílů hospodaření.
3) Při pěstebních zásazích **nespěchat, neunáhlovat se. V**yvážené tempo prováděných opatření ve všech porostních etážích směrem k nepřetržitosti cyklu jejich vývoje, je důležitou zásadou přestavby na výběrný způsob.
4) **Vyvarovat se hrubých zásahů,** které by neúměrně narušovaly plynulost vývoje a působení přírodních procesů (kupř. holé seče, vytváření podmínek pro přirozenou i umělou obnovu na větších plochách, systematické používání chemie či necitlivých výrobních technologií apod.)
5) Dodržovat zásadu, že **vše je součástí dlouhodobého procesu vývoje** a že **nic nesmí být při obhospodařování lesního porostu řešeno jednorázově,** i když se jedná prokazatelně o momentálně pozitivní činnost. Nelze kupř. (v jednom či několika málo letech) doplnit podsadbou celé množství chybějících dřevin právě tak, jako nelze jedním těžebním výběrem odstranit z porostu všechny jedince, kteří nevyhovují kritériím výběru. Výjimkou jsou samozřejmě nezbytná ochranářská opatření, jejichž způsob a razance musí odpovídat vážnosti ohrožení.
6) **Za hlavní nástroj obhospodařování** lesních porostů a usměrňování přírodních procesů **považovat výběrné těžební zásahy** mírné intenzity, opakovaně prováděné diferencovaným způsobem (tzn. nikoliv kupř. jen striktním uplatňováním metody cílových tlouštěk) v kratších časových obdobích (cca 5 – 7 let) dle naléhavosti zásahu. Cílem je vytváření druhově pestré a prostorově strukturované skladby porostu s nepřetržitým cyklem jeho obnovy a vývoje.
7) Těžební činnost má v tomto způsobu hospodaření dvě stejně významná poslání: optimálním způsobem **realizovat sklizeň dřevní produkce a být hlavním nástrojem pěstování lesa.** Zároveň účinně působit k nahrazování většiny pěstebních činností (umělé obnovy, ošetřování a ochrany kultur, výchovných zásahů apod.)
8) Výběrnými těžebními zásahy, především v horní etáži, **citlivě regulovat průnik světla do porostu a vytvářet tak podmínky k tvorbě porostního mikroklima.** Tím podporovat přirozený proces obnovy a usměrňování dalšího vývoje porostu a to diferencovaně na malých plochách.

9) Při výběrných těžbách **dbát na trvalé zachování dostatečného vlivu horní etáže**. Zástin uvolňovat jen pozvolna opakovanými zásahy. Intenzivní uvolnění je nevratné s nežádoucími dopady na přirozený vývoj porostu.
10) Při výchově **podněcovat procesy autoredukce a výškové diferenciace** porostů prostřednictvím vlivu horní etáže **a nechávat je působit dostatečně dlouhou dobu**.
11) Proces autoredukce je založen především na **diferenciaci růstových podmínek a vzájemné konkurenci jedinců. V**ýraznějším narušením konkurenčních vlivů přestává přírodní proces fungovat. Úkolem hospodáře je tento proces sledovat, případně usměrňovat.
12) Při této činnosti **dbát m.j. na podporu stability porostů** proti větru. Návětrné okraje porostů vytvářet s vyšším podílem odolných listnáčů, udržovat jejich kompaktnost a nižší těžiště korun.
13) **Nevytvářet ostré stěny porostních skupin**. Především při umělých skupinovitých dosadbách dbát na jejich včasné pozvolné zapojení do okolní struktury porostu.
14) V případě potřeby v následujícím roce po výběrné těžbě **provést dosadbu dřevin, které v druhové skladbě porostu chybí** a jejichž přirozené zmlazení nelze očekávat (nejsou v matečném porostu, nebo matečný porost nevykazuje odpovídající genetickou hodnotu).
15) **Těžba a přibližování** dřeva patří k nejnáročnějším provozním činnostem výběrného způsobu hospodaření. **Musí být prováděny maximálně šetrně** především k podsadbám a náletům nedostatkových dřevin a k nadějným jedincům střední etáže.
16) Rámcovým **měřítkem intenzity těžebních výběrů je CBP.** Pomocným ukazatelem odpovídajících porostních zásob v rámci TVL je průměrná výška krát 10.
17) Za normálních podmínek ve výchozím stavu přestavby porostů (kupř. vyváženost věkové struktury) **není přechod na výběrný způsob důvodem k** celkovému či dočasnému **snižování výše těžeb.**
18) Vyklizovací linky provádět včas. **Na měkkém, svažitém podloží je méně škodlivé přibližovat po dočasných linkách (**tzv. linky na jedno použití). Úklid klestu provádět jen pokud je nutný pro uvolnění náletů a nárostů. **Jinak ponechat v porostu.**
19) Mladé, jednoetážové, kompaktně zapojené porosty, vzniklé ještě na bývalých holinách, dočasně vychovávat častějšími **úrovňovými zásahy s podporou vtroušených dřevin, jejich stability a dostatečné tvorby korun**. Odstraňovat nekvalitní jedince a to i za cenu vzniklých mezer, které pak využít jako základ obnovních prvků a výškové diferenciace porostu. Zároveň podporovat **produkční schopnosti stávajícího porostu.**
20) Především v prvních fázích přestavby **věnovat zvýšenou pozornost ochraně proti škodám zvěří.** Dle možností využívat biologickou ochranu.

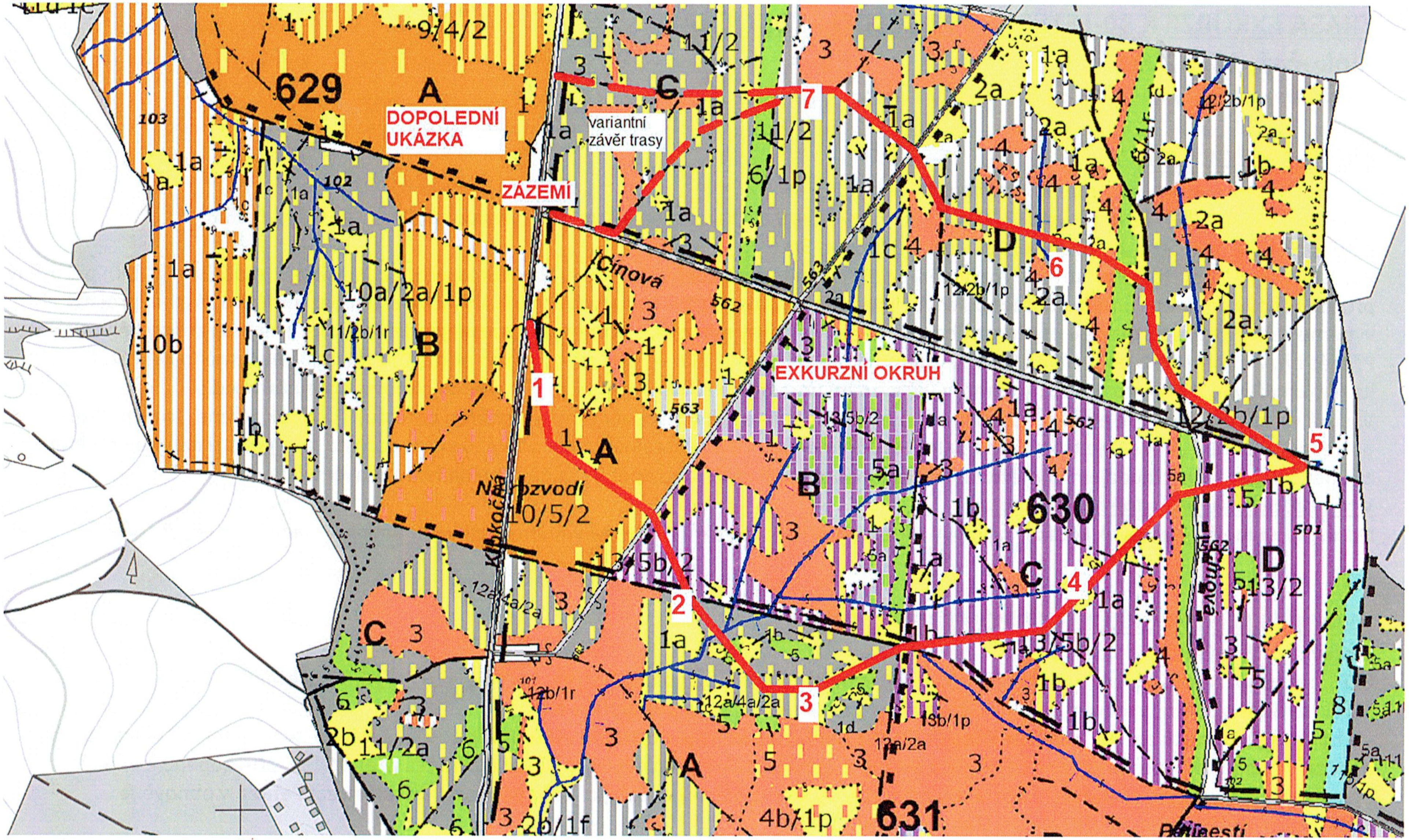

DOPOLEDNÍ UKÁZKA
ZÁZEMÍ
variantní závěr trasy
EXKURZNÍ OKRUH
629
630
631
Cínová
Na rozvodí
1
2
3
4
5
6
7